

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă

Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 17 din 05.01.2022
privind somarea S.C. GEOPOL INTERNAȚIONAL S.R.L.
București, Str. G-ral C-tin Budișteanu nr. 11 bis, et. 1, cam. 10, sector 1
CUI 29580380

- pentru postul REALITATEA PLUS
Calea Floreasca nr. 111-113, sector 1;
Șos. București-Ploiești nr. 172-176, sector 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 5 ianuarie 2022, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare, în baza sesizării nr. 10666/29.10.2021, cu privire la spotul Asociația „Prețuiește Calitatea” difuzat în perioada 18-24.10.2021, de postul REALITATEA PLUS, precum și punctul de vedere exprimat de Consiliul Român pentru Publicitate prin adresa nr. 10666PDVP/25.11.2021.

Postul de televiziune REALITATEA PLUS aparține S.C. GEOPOL INTERNAȚIONAL S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 303.1/17.01.2013 eliberată la 31.10.2019 și decizia de autorizare nr. 1927.1-1/09.06.2015 eliberată la 31.10.2019).

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării de înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. GEOPOL INTERNAȚIONAL S.R.L. a încălcat prevederile art. 93 alin. (1) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit cărora comunicările comerciale audiovizuale trebuie să respecte, indiferent de formă și de durată, principiile de protecție a minorului, de informare corectă a publicului, de respectare a demnității umane, de asigurare a unei concurențe loiale și să nu utilizeze practici comerciale incorecte, înșelătoare sau agresive, așa cum ele sunt definite de Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare.

Redăm din raportul de monitorizare:

CONSTATĂRI

ASOCIATIA PRETUIESTE CALITATEA, PAINE AMBALATA! - 20 SEC

Dintre posturile de televiziune pentru care CNA deține înregistrări, conform datelor puse la dispoziție de KANTAR MEDIA, în perioada **18-19.10.2021**, posturile de televiziune *Realitatea Plus*, *Antena 3* au difuzat spotul menționat, cu durata de 20 de secunde, în grupaje de publicitate.

Exemple de difuzare: *Realitatea Plus* (de exemplu 18.10.2021, ora 07:41), *Antena 3* (de exemplu 18.10.2021, ora 08:57).

Descriere spot publicitar:

La începutul spotului, au fost prezentați un bărbat și o femeie, îmbrăcați în halate albe. Bărbatul a utilizat un microscop (pe masa din fața sa existând mai multe produse de panificație neambalate), iar femeia a privit pâinea pe care o ținea în mână. Imaginea bărbatului privind la microscop a apărut în prim plan.

Voce off: ***Virusul Covid-19 rămâne mai multe ore pe pâinea neambalată contaminată.***

În acel moment, în partea de jos a ecranului a fost scris, timp de 3 secunde, textul ****Conform studiului efectuat de un colectiv de cercetare de la Universitatea București.***

Apoi, pe fundal alb, a fost afișat textul ***SOLICITĂM: AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU PROTECȚIA CONSUMATORILOR AUTORITĂȚII NAȚIONALE SANITARE VETERINARE ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR SĂ REGLEMENTEZE AMBALAREA PRODUSELOR DE PANIFICAȚIE!*** Textul a fost rostit, în sincron, și de Vocea din off.

Un spot cu aceeași denumire și același conținut a făcut obiectul raportului de monitorizare întocmit în urma primirii reclamațiilor 892/22.01.2021 și 974/26.01.2021. Raportul a fost analizat în ședința Consiliului din data de 18.05.2021. În cadrul ședinței, în conformitate cu Decizia 99 din 18.05.2021, ***membrii Consiliului apreciază că informațiile prezentate în spot nu sunt reale, ci induc ideea publicului să nu consume pâine neambalată, întrucât aceasta este contaminată și că virusul Covid-19 rămâne mai multe ore pe suprafața acesteia, informații înlăturate de ANSVSA. Astfel, cu respectarea prevederilor art. 15 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național al Audiovizualului dispune intrarea în legalitate în privința spotului Asociația „Prețuiește Calitatea”, pâine ambalată!”***

În fapt, prin Decizia nr. 99/2021 Consiliul a dispus intrarea în legalitate în privința spotului Asociația „Prețuiește Calitatea” pentru încălcarea prevederilor art. 93 alin. (1) din Codul audiovizualului, spot ce are același conținut cu cel difuzat, ulterior, în perioada 18-24.10.2021, de postul REALITATEA PLUS, potrivit raportului de monitorizare.

Cu privire la conținutul acestui spot, prin Decizia 99/2021 s-au reținut următoarele considerente, pe care Consiliul le consideră în continuare valide:

Astfel, Consiliul a constatat că afirmația cuprinsă în spot „*Virusul Covid-19 rămâne mai multe ore pe pâinea neambalată contaminată*”, conform unui studiu efectuat de un colectiv de cercetare de la Universitatea București, nu reprezintă o informație reală, având în vedere că, potrivit informațiilor prezentate de reprezentantul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) prezent în ședință publică, „*alimentele nu conțin cale de transmitere a virusului Sars-Cov 2*”, că studiul respectiv nu a fost validat de nicio autoritate a statului și nu se bazează pe cercetări științifice.

De altfel, prin adresa nr. 3214/07.04.2021 analizată de membrii Consiliului în ședința publică din 18 mai 2021, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) a adus la cunoștința CNA faptul că se continuă campania de dezinformare a populației prin inducerea ideii că produsele de panificație neambalate constituie un risc de infectare a populației cu virusul Sars-Cov 2 și că instituțiile statului responsabile în domeniul siguranței alimentelor nu iau măsurile necesare.

Astfel, ANSVSA precizează că, la sfârșitul lunii februarie 2021 a solicitat Universității Politehnice București un punct de vedere cu privire la rezultatul studiului pe care l-a realizat: *„Evaluarea prin modelare a factorilor de risc în răspândirea COVID-19 în industria de panificație”*, având ca beneficiar o organizație neguvernamentală.

În răspunsul primit de către ANSVSA de la Universitatea Politehnică din București, cu privire la rezultatele studiului în cauză, instituția de învățământ a precizat că *„Nu au făcut obiectul acestui studiu ipotezele cu privire la existența virusului Sars-Cov 2 pe diferite suprafețe și posibilitatea lui de transmitere. Studiul nu a cuprins măsurători fizice și statistice pentru a se putea formula concluzii cu privire la transmiterea virusului prin suprafețe contaminate, respectiv prin contact cu pâinea neambalată”*.

De asemenea, prin aceeași adresă, ANSVSA a precizat că, la data de 9 martie 2021, în cadrul reuniunii Comitetului Permanent pentru Animale, Alimente și Furaje, secțiunea Siguranța Biologică a Lanțului Alimentar din cadrul Comisiei Europene, reprezentanții Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor (EFSA) au menționat că, *„... din evaluarea celor mai noi date științifice nu reiese că alimentele se pot constitui în cale de transmitere a virusului Sars-Cov 2.”*

Cu acest prilej, s-a solicitat EFSA un punct de vedere privind ambalarea produselor alimentare în contextul pandemiei de COVID-19. Răspunsul EFSA a fost acela că *nu există recomandări în acest sens și că este esențială respectarea regulilor de igienă”*.

Față de toate aceste aspecte, membrii Consiliului apreciază că informațiile prezentate în spot nu sunt reale, ci induc ideea publicului să nu consume pâine neambalată, întrucât aceasta este contaminată și că virusul Covid-19 rămâne mai multe ore pe suprafața acesteia, informații înlăturate de ANSVSA care precizează că, *„din datele științifice disponibile până în prezent, nu s-a demonstrat infectarea oamenilor cu Sars-Cov 2 prin consumul de alimente de origine animală (carne, lapte, pește, produse din carne etc.) sau cele de origine nonanimală (legume, fructe, pâine, produse de patiserie etc.).*

De altfel și cercetările realizate de Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO) și Organizația Mondială a Sănătății publicate în documentul: *“COVID-19 și Siguranța Alimentelor: Ghid pentru Industria Alimentară”*, în 7 aprilie 2020 atestă faptul că:

“Este foarte puțin probabil ca oamenii să poată contacta COVID-19 din alimente sau de pe ambalajele acestora. COVID-19 este o boală respiratorie, iar calea principală de transmitere este prin contact de la persoană la persoană și prin contactul direct cu picăturile respiratorii generate atunci când o persoană infectată tușește sau strănută. Până în prezent, nu există dovezi că virușii care determină bolile respiratorii se transmit prin alimente sau ambalaje alimentare. Coronavirurile nu se pot multiplica în alimente; au nevoie de un animal sau de o gazdă umană pentru a se multiplica”.

De asemenea, din această perspectivă, și Consiliul Român de Publicitate, analizând această comunicare comercială, în ședința din data de 23.11.2021, a constatat încălcarea prevederilor art. 1.2, art. 1.3 lit. a, e art. 8.4, art.13 și art. 15.1 din Codul Rac, reținându-se următoarele: *“Spotul tv prin care se solicită autorităților să reglementeze ambalarea produselor de panificație are la bază un studiu efectuat de către Universitatea București în anul 2020. Totuși, având în vedere faptul că rezultatele acestui studiu nu au fost validate de către autoritățile competente ale statului sau de organisme internaționale abilitate, mesajul spotului este în măsură să creeze o stare de tensiune în rândul consumatorilor în legătură cu posibila*

transmitere a virusului Sars-cov-2 prin consumul unor alimente neambalate. În același timp, se denigrează o categorie de produse (și anume pâinea neambalată), fără a se lua în calcul faptul că, pentru a fi comercializată, atât producătorul cât și comerciantul trebuie să respecte anumite condiții de igienă stabilite prin lege sub supravegherea organelor abilitate ale statului.”

Totodată, sub același aspecte în plângerea formulată având ca obiect difuzarea acestui spot, se precizează, printre altele, că, cităm: “se încearcă să creeze un avantaj comercial produselor de panificație ambalate prin departajarea față de ceilalți comercianți, susținând că produsele acestea ar preîntâmpina transmiterea coronavirusului, iar conform potrivit cercetărilor științifice, dar și opiniei majoritare exprimate de reprezentanții domeniului medical, acest virus nu se poate transmite în acest mod, iar reclama promovată este în măsură să inducă în eroare consumatorii.”

Prin urmare, în baza raportului de monitorizare, Consiliul Național al Audiovizualului a constatat că, în perioada 18-24.10.2021, postul REALITATEA PLUS a difuzat, în aceeași formă, cu același conținut, spotul Asociația „Prețuiește Calitatea” prin care se promovează mesajul că pâinea ambalată este singura formă de comercializare aptă să preîntâmpine răspândirea coronavirusului COVID-19, conținut care contravine prevederilor art. 93 alin. (1) din Codul audiovizualului, deși în privința difuzării acestui spot, C.N.A. dispusese anterior intrarea în legalitate, pentru încălcarea normelor legale în materie de informare corectă a publicului sub aspectele învederate.

În consecință, membrii Consiliului au constatat că o astfel de promovare este de natură să inducă în eroare publicul cu privire la corectitudinea informațiilor prezentate în spot, fapt de natură a prejudicia interesele publicului, în calitate de consumator. De aceea, în calitate de garant al interesului public, Consiliul consideră că principiile de informare corectă a publicului și de asigurare a unei concurențe loiale trebuie să guverneze orice comunicare comercială audiovizuală.

Față de aceste aspecte, având în vedere că prin Decizia nr. 99/18.05.2021 Consiliul a dispus intrarea în legalitate în privința aceluiași spot, ce fusese difuzat inclusiv pe postul REALITATEA PLUS, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu somație.

Supusă la vot, sancțiunea a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul art. 91 alin. (1) și alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. GEOPOL INTERNAȚIONAL S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 303.1/17.01.2013 eliberată la 31.10.2019 și decizia de autorizare nr. 1927.1-1/09.06.2015 eliberată la 31.10.2019, pentru postul de televiziune REALITATEA PLUS) se sancționează **cu somație publică de intrare în legalitate** pentru încălcarea prevederilor art. 93 alin. (1) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2: În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3: Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe post, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul REALITATEA PLUS, deoarece, în perioada 18-24.10.2021, a difuzat, în aceeași formă, cu același conținut, spotul Asociația „Prețuiește Calitatea” prin care se promovează mesajul că pâinea ambalată este singura formă de comercializare aptă să preîntâmpine răspândirea coronavirusului COVID-19, conținut care contravine prevederilor art. 93 alin. 1 din Codul audiovizualului, deși în privința difuzării acestui spot, C.N.A. dispusese anterior intrarea în legalitate, pentru încălcarea normelor legale în materie de informare corectă a publicului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

VICEPREȘEDINTE,

NICOLAIE BĂLAȘA-SORESCU

Întocmit, Serviciul Juridic,
Reglementări și Relații Europene
Șef serviciu Dumitru Ciobanu